

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่องการศึกษาทักษะของศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย
ในการ เสริมสมรรถภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาในภาคกลาง
สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาทักษะของศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในการ เสริม
สมรรถภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษา ในภาคกลาง

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยศึกษาข้อมูล เกี่ยวกับศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนวิชา
ภาษาไทย หลักสูตรมัธยมศึกษา และการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยจากตำรา เอกสาร และ
งานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ จากนั้นได้สร้างแบบสอบถามขึ้น 1 ชุด โดยอาศัยแนวคิดจาก
แผนการปฏิบัติงานของศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในบางจังหวัด ตลอดจนสัมภาษณ์
ศึกษานิเทศก์และครูภาษาไทยที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรง และจากคำแนะนำของอาจารย์
ที่ปรึกษา นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่านช่วยพิจารณาความตรง
ความครอบคลุมของเนื้อหา ให้ข้อเสนอแนะและตรวจแก้ไขสำนวนภาษาแล้วนำมาแก้ไขปรับปรุง
ให้เหมาะสม แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับครูภาษาไทยที่ไม่ใช่ตัวอย่างประชากร จำนวน
30 คน นำผลการทดลองใช้มาปรับปรุงแบบสอบถามให้เหมาะสม แล้วจึงส่งแบบสอบถามฉบับ
สมบูรณ์ไปยังกลุ่มตัวอย่างประชากรซึ่งได้แก่ครูภาษาไทยที่สอนอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
และมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดซึ่งเป็นที่ตั้งของศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย
ในภาคกลาง 11 จังหวัด รวม 342 คน ได้แบบสอบถามกลับคืนมาทั้งสิ้น 322 ฉบับ คิดเป็น
ร้อยละ 94.15

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีทางสถิติ คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพและประสบการณ์ในการให้บริการศูนย์ฯ พัฒนาการเรียนการสอน วิชาภาษาไทย ของครูภาษาไทย วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 บทบาทของศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในการเสริม สมรรถภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่ามัธยฐาน (Arithmetic Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์พัฒนาการเรียนการสอน วิชาภาษาไทยในการเสริมสมรรถภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยนำเสนอในรูปแบบความ เรียง ตามลำดับความถี่

สรุปผลการวิจัย

1. สถานภาพและประสบการณ์การให้บริการศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนวิชา ภาษาไทยของครูภาษาไทย

1.1 ครูภาษาไทยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 36 - 40 ปี มีวุฒิ การศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า มีตำแหน่ง เป็นครูปฏิบัติการสอน มีระยะเวลาในการ ปฏิบัติงานสอนวิชาภาษาไทยอยู่ระหว่าง 11 - 15 ปี

1.2 ครูภาษาไทยส่วนใหญ่เคยได้รับบริการจากศูนย์พัฒนาการเรียนการสอน วิชาภาษาไทย และรับบริการในด้านการเข้ารับการฝึกอบรม สัมมนามากที่สุด ผู้ที่ไม่เคยไปใช้ บริการของศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากไม่ทราบว่า มีศูนย์ฯ อยู่ที่ไหน ศูนย์ฯ ไม่สามารถให้บริการตามความต้องการได้ และยังไม่มีความจำเป็นต้องใช้ศูนย์ฯ

2. บทบาทของศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในการเสริมสมรรถภาพ การเรียนการสอนวิชาภาษาไทย

2.1 ด้านการส่งเสริมการใช้หลักสูตรให้เกิดสัมฤทธิ์ผล

ศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยมีบทบาทน้อยในด้านการส่งเสริม

การใช้หลักสูตรให้เกิดสัมฤทธิ์ผล เรียงตามลำดับค่ามัชฌิม เลขคณิตจากมากไปหาน้อย คือ เรื่อง การให้ความรู้แก่ครูภาษาไทยในด้านจุดประสงค์รายวิชาและจุดประสงค์การเรียนรู้ การจัด ประชุมปฏิบัติการ ทำแผนการสอนร่วมกับครูภาษาไทย และส่งเสริมการจัดทำแผนการสอน และแบบฝึกหัด เสริมประสบการณ์ระหว่างครูผู้สอนภาษาไทยรายวิชาเดียวกันให้สอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้ที่ตั้งไว้ ตามลำดับ

2.2 ด้านการจัดกิจกรรม เกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย

ศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยมีบทบาทน้อยในด้านการจัด กิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย เรียงตามลำดับค่ามัชฌิม เลขคณิต จากมากไปหาน้อยคือเรื่องการ เป็นผู้นำในการจัดกิจกรรม เพื่อส่งเสริมทักษะทางภาษาไทย การสนับสนุนให้ครูและนักเรียน เข้าร่วมกิจกรรม เสริมทักษะวิชาภาษาไทยที่ส่วนราชการหรือ หน่วยงานต่าง ๆ จัดขึ้น การส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตรวิชาภาษาไทย ตามลำดับ

2.3 ด้านการผลิตและให้บริการสื่อการเรียนการสอน

ศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยมีบทบาทน้อยในด้านการผลิต และให้บริการสื่อการเรียนการสอน เรียงตามลำดับค่ามัชฌิม เลขคณิตจากมากไปหาน้อยคือเรื่อง การสนับสนุนและแนะนำให้ครูผลิตสื่อการสอนขึ้นใช้เอง โดยใช้วัสดุที่ทำได้ง่ายและประหยัด การเผยแพร่และสนับสนุนการนำนวัตกรรมด้านสื่อการสอนมาใช้ในการ เรียนการสอนวิชา ภาษาไทย การเป็นแหล่งรวมและแลกเปลี่ยนสื่อการสอนที่สามารถหมุนเวียนกันใช้ได้ ตามลำดับ

2.4 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย

ศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยมีบทบาทน้อยในด้านการวัด และประเมินผลการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย เรียงตามลำดับค่ามัชฌิม เลขคณิตจากมากไปหา น้อยคือเรื่องการให้คำแนะนำในการวางหลักเกณฑ์การ เก็บคะแนนระหว่างภาคและปลายภาค การอบรมชี้แจงระเบียบ การวัดและประเมินผลวิชาภาษาไทยของกระทรวงศึกษาธิการ และ การให้ความรู้เกี่ยวกับหลักการและวิธีการให้ระดับคะแนน ตามลำดับ

2.5 ด้านการนิเทศและพัฒนาบุคลากร

ศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยมีบทบาทน้อยในด้าน การนิเทศและพัฒนาบุคลากร เรียงตามลำดับค่ามัชฌิม เลขคณิตจากมากไปหาน้อยคือ เรื่อง

การประสานงานกับหน่วยศึกษานิเทศก์ เพื่อช่วยปรับปรุงการสอนของครู การจัดประชุมปรึกษาหารือ เพื่อแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในแต่ละระดับหรือแต่ละรายวิชา และการเผยแพร่ข่าวสารหรือผลงานใหม่ ๆ ทางวิชาการแก่ครูภาษาไทยภายในจังหวัด ตามลำดับ

2.6 ด้านการจัดทำแผนปฏิบัติการและติดตามผลการปฏิบัติงานของศูนย์ฯ

ศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยมีบทบาทน้อยในด้านการจัดทำแผนปฏิบัติการ และติดตามผลการปฏิบัติงานของศูนย์ฯ เรียงตามลำดับความถี่มีผลจากมากไปหาน้อยคือ เรื่องการจัดทำแผนปฏิบัติงานหรือโครงการแต่ละรายวิชา เพื่อปฏิบัติ เป็นแนวเดียวกัน การร่วมกันจัดทำแผนปฏิบัติงานของหมวดวิชาภาษาไทย เพื่อถือ เป็นแนวปฏิบัติแก่โรงเรียนในจังหวัด และการส่งแผนปฏิบัติงานหรือโครงการของหมวดวิชาภาษาไทยที่ได้รับอนุมัติแล้วให้โรงเรียนภายในจังหวัดทราบ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน ตามลำดับ

2.7 ทัศนคติของครูภาษาไทยที่เคยและไม่เคยใช้บริการของศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในด้านต่าง ๆ

ครูภาษาไทยที่เคยใช้บริการของศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยมีทัศนคติว่า โดยส่วนรวมศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยมีบทบาทน้อยในทุกด้าน เรียงตามลำดับความถี่มีผลจากมากไปหาน้อยคือด้านการส่งเสริมการใช้หลักสูตรให้เกิดสัมฤทธิ์ผล การจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ตามลำดับ

ครูภาษาไทยที่ไม่เคยใช้บริการของศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยมีทัศนคติว่า โดยส่วนรวมศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยมีบทบาทน้อยที่สุดทุกด้าน เรียงตามลำดับความถี่มีผลจากมากไปหาน้อยคือ การส่งเสริมการใช้หลักสูตรให้เกิดสัมฤทธิ์ผลการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ตามลำดับ

3. ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ในการเสริมสมรรถภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย

3.1 ด้านการส่งเสริมการใช้หลักสูตรให้เกิดสัมฤทธิ์ผล

ครูภาษาไทยเห็นว่าศูนย์ฯ ให้บริการด้านนี้น้อยมาก เนื่องจากความไม่พร้อมด้านบุคลากรผู้เชี่ยวชาญจากในด้านหลักสูตรโดยตรง ความจำกัดในด้านงบประมาณ สถานที่ ครูภาษาไทยยังไม่เข้าใจจุดมุ่งหมาย เนื้อหา โครงสร้างของหลักสูตรที่เปลี่ยนแปลงไป สอนไม่ทัน เนื้อหาหนัก หนังสือคู่มือหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรมีน้อย ครูได้รับไม่ทั่วถึง

ครูภาษาไทยเสนอแนะว่า ศูนย์ฯ ควรเป็นผู้นำในการจัดอบรม ให้ความรู้ ด้านหลักสูตรใหม่แก่ครูภาษาไทย จัดให้โรงเรียนที่เป็นสมาชิกของศูนย์ฯ มาประชุม สัมมนา เกี่ยวกับการใช้หลักสูตร จัดประชุมปฏิบัติการ ทำแผนการสอนร่วมกัน จัดโครงการนิเทศเกี่ยวกับ หลักสูตรวิชาภาษาไทย จัดให้ครูมีการสัมมนาแลกเปลี่ยน เกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนตามหลักสูตรใหม่ ส่ง เสริมการจัดทำแบบฝึกหัด เสริมประสบการณ์ร่วมกันระหว่างครู ภาษาไทยที่สอนรายวิชาเดียวกัน และศูนย์ฯ ควรเป็นแหล่งวิทยากรเกี่ยวกับหลักสูตร เพื่อให้ครูได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

3.2 ด้านการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย

ครูภาษาไทยเห็นว่าศูนย์ฯ จัดกิจกรรมต่าง ๆ น้อยมาก ขาดการ ประชาสัมพันธ์ โรงเรียนไม่มีส่วนร่วม ขาดการประสานงานที่ดี บุคลากรของศูนย์ฯ มีน้อย และ มีงานอื่นต้องทำมากจึงมี โอกาสประชุมกันน้อย

ครูภาษาไทยเสนอแนะว่า ศูนย์ฯ ควรเป็นผู้นำ และร่วมกับโรงเรียน ในการจัดกิจกรรม มีการประชาสัมพันธ์ให้โรงเรียนทราบถึงความเคลื่อนไหวของศูนย์ฯ เพื่อ โรงเรียนจะได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมอย่างทั่วถึง ควรมีบุคลากรประจำอยู่ที่ศูนย์ฯ ควรมี การประชุมวางโครงการในการจัดกิจกรรมของชุมชนภาษาไทยระหว่างโรงเรียนต่าง ๆ จัดประชุม อบรม สาธิตวิธีสอนแบบใหม่ ๆ ร่วมกับโรงเรียนในการจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตร วิชาภาษาไทย เผยแพร่ความรู้ใหม่ ๆ แก่ครูภาษาไทย จัดกิจกรรมหรือนิทรรศการ ประสาน งานกับมหาวิทยาลัยต่าง ๆ นำนิสิต นักศึกษาปริญญาโทมาแลกเปลี่ยนความรู้กับครูในจังหวัด เป็น ศูนย์กลางในการรับบริจาคหนังสือ อุปกรณ์จากโรงเรียนที่มีเกิดความจำเป็น เพื่อแบ่งปันให้ โรงเรียนที่ขาดแคลนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรจัดสรรงบประมาณให้ศูนย์ฯ บ้างตามสมควร

3.3 ด้านการผลิตและให้บริการสื่อการเรียนการสอน

ครูภาษาไทยเห็นว่า ศูนย์ฯ ยังให้บริการด้านนี้ได้ไม่เต็มที่ เนื่องจาก มีสื่อและวัสดุทัศนูปกรณ์ที่จะให้บริการอยู่ค่อนข้างน้อย โรงเรียนบางแห่งอยู่ไกลจากศูนย์ฯ มาก ขาดการประชาสัมพันธ์ โรงเรียนส่วนมากไม่ให้ความร่วมมือในการส่งสื่อมารวมที่ศูนย์ฯ ระบบ การจัดเก็บสื่อของศูนย์ฯ ยังไม่ดีเท่าที่ควร ไม่สะดวกในการใช้ ครูขาดความรู้และทักษะใน การผลิตและการใช้สื่อการสอน

ครูภาษาไทย เสนอแนะว่าศูนย์ฯ ควรเป็นสื่อกลางในการรวบรวมรายชื่อ สื่อการสอนจากโรงเรียนต่าง ๆ เพื่อสะดวกในการยืมหรือแลกเปลี่ยนกันใช้ได้ จัดประชุม อบรม แนะนำการผลิต การใช้ และการจัดเก็บสื่อการสอน จัดนิทรรศการเพื่อเผยแพร่และ สาธิตวิธีใช้สื่อการสอนที่ครูผลิตขึ้นมาใหม่ จัดประชุมปฏิบัติการเพื่อให้ครูสามารถผลิตสื่อขึ้น ใช้เองได้ ติดตามผลการใช้สื่อ ตลอดจนแนะนำแหล่งวิทยากรด้านสื่อการเรียนการสอนวิชา ภาษาไทยแก่ครู

3.4 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย

ครูภาษาไทยเห็นว่าศูนย์ฯ จัดประชุม อบรม ด้านการวัดและประเมินผล วิชาภาษาไทยน้อยครั้ง เนื่องจากขาดงบประมาณ และขาดความร่วมมือจากครูภาษาไทย ขาดวิทยากรผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลโดยตรงมาให้ความรู้ ขาดการประชาสัมพันธ์ ข่าวสาร

ครูภาษาไทย เสนอแนะว่า ศูนย์ฯ ควรสำรวจความต้องการของครูภาษาไทย ก่อนการจัดประชุม อบรม ด้านการวัดและประเมินผลวิชาภาษาไทย แจ้งรายการให้ครูทราบ ล่วงหน้า เพื่อครูจะได้มีการเตรียมตัวล่วงหน้า วางแผนร่วมกับกลุ่มโรงเรียน ในการสร้าง ข้อสอบมาตรฐาน เป็นแกนนำในการจัดประชุมปฏิบัติการเกี่ยวกับการออกข้อสอบ วิเคราะห์ ข้อสอบ และทำคลังข้อสอบ ให้คำแนะนำแก่ครูภาษาไทย เกี่ยวกับการวางหลักเกณฑ์การเก็บ คะแนนระหว่างภาคและปลายภาค

3.5 ด้านการนิเทศและพัฒนาบุคลากร

ครูภาษาไทยเห็นว่าศูนย์ฯ ไม่สามารถจัดอบรม สัมมนา หรือประชุม เชิงปฏิบัติการได้บ่อยครั้ง เนื่องจากข้อจำกัดด้านงบประมาณ สถานที่ ความไม่สะดวกในการ

เดินทาง ขาดบุคลากรที่มีความสามารถในด้านการนิเทศครุภาษาไทยโดยตรง ครุภาษาไทย
ยังไม่รู้จักใช้แหล่งวิทยาการต่าง ๆ ในการเสริมความรู้ทางวิชาชีพให้ก้าวหน้าอย่างดีพอ
ตลอดจนไม่ได้รับความร่วมมือจากผู้บริหารเท่าที่ควร

ครุภาษาไทยเสนอแนะว่าศูนย์ฯ ควรเป็นผู้นำในการจัดประชุม อบรม
ให้ความรู้แก่ครุภาษาไทยเกี่ยวกับเทคนิคการนิเทศภายใน เชิงวิทยากรหรือศึกษานิเทศก์ฝ่าย
ภาษาไทยออกเยี่ยมชมการนิเทศภายในของโรงเรียนบ้างเป็นครั้งคราว จัดให้ครุภาษาไทย
ในโรงเรียนใกล้เคียงได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น และประสบการณ์ในการ
สอนภาษาไทยอย่างสม่ำเสมอ จัดพาครุภาษาไทยไปทัศนศึกษาให้คำแนะนำและส่งเสริมในเรื่อง
การศึกษาต่อ เพื่อให้ครุมีโอกาสเพิ่มพูนวิทยฐานะของตน

3.6 ด้านการจัดทำแผนปฏิบัติการและติดตามผลการปฏิบัติงานของศูนย์ฯ

ครุภาษาไทยมีความเห็นว่า ศูนย์ฯ มีการประชุมเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการ
ค่อนข้างน้อย และไม่พอเพียง ขาดการประชาสัมพันธ์ให้โรงเรียนทราบ ขาดผู้นำในการวางแผน
การดำเนินงาน ตลอดจนติดตามผลการปฏิบัติงาน เนื่องจากกรรมการของศูนย์ฯ อยู่ตาม
โรงเรียนต่าง ๆ และรวมตัวกันค่อนข้างลำบาก

ครุภาษาไทยเสนอแนะว่า ศูนย์ฯ ควรนัดประชุมกรรมการเพื่อประเมินผล
การปฏิบัติงานเมื่อจบปีการศึกษา ปรีกษาหรือถึงวิธีการแก้ไข ตลอดจนวางแผนการดำเนินงาน
ให้ชัดเจนตลอดปีการศึกษาใหม่ การประชุมนี้ควรจัดขึ้นหลังปิดภาคการศึกษา และก่อนเปิด
ภาคเรียน เพื่อสะดวกในเรื่องเวลาของคณะกรรมการ ประชาสัมพันธ์แผนงานให้สมาชิกทราบ
ล่วงหน้า ติดตามผลการปฏิบัติงาน และรายงานผลการประเมินโครงการต่าง ๆ ให้คณะ
กรรมการและสมาชิกของศูนย์ฯ ทราบ เพื่อแก้ไขและปรับปรุงการปฏิบัติงานต่อไป

3.7 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการเรียน การสอนวิชาภาษาไทย

ครุภาษาไทยมีความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม สรุปเป็นข้อ ๆ
ได้ดังนี้

- 3.7.1 หน่วยงานที่มีส่วนรับผิดชอบควรให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน
การทำงานของศูนย์ฯ ในด้านงบประมาณ สถานที่ และบุคลากร
- 3.7.2 โรงเรียนที่เป็นสมาชิกควรให้ความร่วมมือในการส่งครู เข้า
ร่วมประชุม อบรม หรือเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่ศูนย์ฯ จัดขึ้น
- 3.7.3 ครูภาษาไทยควรเป็นผู้มีใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นของ
ที่ประชุมบ้าง
- 3.7.4 ศูนย์ฯ ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้โรงเรียนต่าง ๆ รู้ถึง
บทบาทหน้าที่ของศูนย์ฯ อย่างชัดเจน
- 3.7.5 ผู้บริหารควรให้ความร่วมมือและสนับสนุนกิจการของศูนย์ฯ
บ้างตามสมควร
- 3.7.6 ครูภาษาไทยควรแสวงหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ เพื่อทันกับ
ความเปลี่ยนแปลงทางวิทยาการ
- 3.7.7 ควรเพิ่มกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียนให้มาก
กว่าที่เป็นอยู่
- 3.7.8 ศูนย์ฯ ควรมีสถานที่ตั้งเป็นเอกเทศไม่ใช่โรงเรียน สถานที่
ตั้งศูนย์ฯ ควรอยู่ในที่ที่สมาชิกเดินทางมาใช้บริการได้สะดวก
- 3.7.9 ควรมีบุคลากรประจำเป็นหลักอยู่ที่ศูนย์ฯ มีศึกษานิเทศก์ฝ่าย
ภาษาไทยและหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทยเป็นกรรมการประสานงาน
- 3.7.10 แนวนโยบายทางการศึกษาของผู้บริหารควรเป็นไปอย่าง
ต่อเนื่องไม่เปลี่ยนแปลงบ่อย ๆ เพราะจะทำให้ครูสับสนและขาดความสนใจ

อภิปรายผลการวิจัย

1. บทบาทของศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในการเสริมสมรรถภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย

ศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย มีบทบาทน้อยทุกด้านในการเสริมสมรรถภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยทั้งในด้านการส่งเสริมการใช้หลักสูตรให้เกิดสัมฤทธิ์ผล การจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย การผลิตและให้บริการสื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย การนิเทศและพัฒนาบุคลากร ตลอดจนการจัดทำแผนปฏิบัติการและติดตามผลการปฏิบัติงานของศูนย์ฯ ที่เป็น เช่นนี้แสดงให้เห็นว่า ศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ซึ่งได้เปิดดำเนินการมาเป็นเวลากว่า 3 ปีแล้วนั้น ยังมีได้ เป็นแหล่งวิทยาการที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนสำหรับครูภาษาไทยดังวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งศูนย์ฯ อย่างแท้จริง ที่เป็นเช่นนี้ครูภาษาไทยที่เป็นกรรมการของศูนย์ฯ ให้ความเห็นสรุปได้ว่า การที่ศูนย์ฯ ไม่สามารถให้บริการด้านต่าง ๆ แก่สมาชิกได้อย่างเต็มที่นั้นมิใช่สาเหตุมาจากข้อจำกัดทางด้านงบประมาณ สถานที่บุคลากร ตลอดจนขาดความร่วมมือจากผู้บริหาร ครูภาษาไทย และกรรมการด้วยกัน จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยมีความเห็นเพิ่มเติมว่า กรรมการและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ควรเร่งปรับปรุงการทำงานโดยรีบด่วน เพื่อสนองความต้องการของครูภาษาไทยอย่างแท้จริง เนื่องจากครูภาษาไทยยังมีความจำเป็นจะต้องใช้บริการจากแหล่งวิทยาการอยู่มาก เห็นได้จากผลการวิจัยของ พจนีย์ สิงห์โตทอง (2532: 127) ซึ่งพบว่าผู้บริหารและครูภาษาไทยมีความต้องการรับบริการจากศูนย์วิชาการภาษาไทยมากทุกด้านทั้งในด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านการผลิตและใช้สื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร นอกจากนี้ครูภาษาไทยยังมีความต้องการพัฒนาสมรรถภาพการสอนของตนให้ทันสมัย เหมาะสมกับหลักสูตรที่เปลี่ยนแปลงไป และความก้าวหน้าทางวิทยาการสมัยใหม่ เห็นได้จากงานวิจัยของ สมศิริ ชัยศุภมวงคลลาภ (2531: 121 - 125) ซึ่งพบว่า ครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีความต้องการพัฒนาสมรรถภาพด้านความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร ความรู้เสริมในเนื้อหาวิชาภาษาไทย การวางแผนการสอน วิธีการสอน การผลิตและใช้สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล ตลอดจนบุคลิกภาพ และเจตคติอยู่ในระดับมากทุกด้าน จะเห็นได้ว่า ครูภาษาไทยยังต้องการความช่วยเหลือในเรื่องดังกล่าวอยู่มาก

แต่ศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยยังมีบทบาทน้อย โดยเฉพาะในด้านการนิเทศและพัฒนามุคลากร ซึ่งปกติจะเป็นหน้าที่โดยตรงของศึกษานิเทศก์ แต่เนื่องจากในปัจจุบันจำนวนครูภาษาไทยมีมากขึ้น ศึกษานิเทศก์จึงไม่สามารถดูแลและช่วยเหลือได้อย่างทั่วถึง เห็นได้จากงานวิจัยของ สุดา จุลเสวก (2533: 187) ซึ่งพบว่า ผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย และครูภาษาไทยมีความเห็นว่ามีการจัดกิจกรรมนิเทศแก่ครูภาษาไทยน้อย ดังนั้นหากศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยได้มีการพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และตรงตามบทบาทที่กำหนด ก็จะเป็นแหล่งวิทยากรอันทรงคุณค่ายิ่งสำหรับครูภาษาไทยสำหรับศึกษา ค้นคว้าด้วยตัวเองอย่างดียิ่งอีกแห่งหนึ่ง

สำหรับการจัดทำแผนปฏิบัติการและติดตามผลการปฏิบัติงานของศูนย์ฯ โดยเฉพาะในเรื่องการติดตามผลการปฏิบัติงานตามโครงการต่าง ๆ การสร้างเครื่องมือ หลักเกณฑ์ หรือแบบรายงานผลการปฏิบัติงานประเมินผลโครงการต่าง ๆ นั้น ศูนย์ฯ มีการจัดดำเนินการน้อยมาก ที่เป็นเช่นนี้ครูภาษาไทยที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรและกรรมการของศูนย์ฯ ให้ความเห็นสอดคล้องกันสรุปได้ว่า เป็นเพราะศูนย์ฯ ยังไม่มีการประชาสัมพันธ์โครงการหรือแผนงานต่าง ๆ ให้โรงเรียนทราบเท่าที่ควร โรงเรียนจึงไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมอย่างเต็มที่ และศูนย์ฯ ยังขาดบุคลากรหลักที่จะเป็นผู้นำในการวางแผนการดำเนินงาน ตลอดจนติดตามผลการปฏิบัติงาน เนื่องจากกรรมการของศูนย์ฯ เป็นครูภาษาไทยที่แยกย้ายกันอยู่ตามโรงเรียนต่าง ๆ ในทุกอำเภอ จึงมีโอกาสนี้จะร่วมกันวางแผนงานน้อยครั้งมาก และครูซึ่งเป็นกรรมการก็มีภาระหน้าที่ประจำอยู่มาก แต่ทั้งนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยต้องมีการวางแผนการปฏิบัติงานให้ชัดเจน และเป็นหลักฐานมากกว่าที่เป็นอยู่ เพราะการวางแผนที่ดีจะช่วยทำให้การดำเนินงานเป็นไปได้อย่างมีระบบ ระเบียบ ดังที่เจือจันทร์ จงสถิตอยู่ (2528: 2) ได้กล่าวว่า "การวางแผนเป็นกระบวนการที่จะช่วยตัดสินใจในการที่จะดำเนินงานในอนาคตอย่างเป็นระบบ ระเบียบ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ภายใต้เงื่อนไข ระยะเวลา และทรัพยากรที่กำหนด" ดังนั้น กรรมการและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจึงต้องร่วมมือกันอย่างจริงจังในการปรับปรุงแผนปฏิบัติการ และติดตามผลการปฏิบัติงานของศูนย์ฯ ด้วย เพื่อครูภาษาไทยจะได้ใช้ประโยชน์จากศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยอย่างคุ้มค่าและได้ประโยชน์สูงสุด

2. ทรรศนะของครูภาษาไทยที่เคยและไม่เคยใช้บริการของศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย

ครูภาษาไทยส่วนใหญ่เคยใช้บริการของศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย และมีทรรศนะว่าศูนย์ฯ มีบทบาทน้อยในการจัดดำเนินการตามบทบาททุกด้าน โดยเฉพาะด้านการนิเทศและพัฒนาศิลปะการ ด้านการจัดทำแผนปฏิบัติการและติดตามผลการปฏิบัติงานของศูนย์ฯ และด้านการผลิตและให้บริการสื่อการเรียนการสอน ในขณะที่ครูภาษาไทยที่ไม่เคยใช้บริการของศูนย์ฯ จำนวน 41.9% มีทรรศนะว่าศูนย์ฯ มีบทบาทน้อยที่สุดในการจัดดำเนินการตามบทบาททุกด้าน ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการเคยและไม่เคยใช้บริการมีผลต่อทรรศนะของครูภาษาไทยต่อบทบาทของศูนย์ฯ อย่างเห็นได้ชัด จากการวิจัยพบว่า การที่ครูภาษาไทยไม่ไปใช้บริการของศูนย์ฯ มีสาเหตุสำคัญมาจากครูภาษาไทยไม่ทราบว่า มีศูนย์ฯ อยู่ที่ใด ในข้อนี้ครูภาษาไทยมีความเห็นว่า ศูนย์ฯ ควรมีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์ฯ ให้มากกว่านี้ในทุกอย่าง เหตุผลอันดับรองลงมาคือ ศูนย์ฯ ไม่สามารถให้บริการตามความต้องการได้ ในข้อนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ครูภาษาไทยมีความต้องการใช้บริการจากศูนย์ฯ เห็นได้จากงานวิจัยของมานิตา ศรีสาคร (2525: 153) ซึ่งพบว่า ครูภาษาไทยเห็นว่าควรดำเนินการจัดตั้งศูนย์วิทยบริการ เพราะมีความต้องการใช้อย่างจริงจัง และงานวิจัยของพจนีย์ สิงห์โตทอง (2532:126) ที่พบว่า ครูภาษาไทยและผู้บริหารมีความเห็นด้วยมากกับการจัดตั้งศูนย์วิชาการภาษาไทย แสดงให้เห็นว่า ครูภาษาไทยมีความต้องการใช้บริการจากแหล่งวิทยาการที่จะช่วยเสริมสมรรถภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยอยู่มาก แต่ศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยยังไม่สามารถให้บริการตามความต้องการได้ ครูภาษาไทยจึงไม่เคยไปใช้บริการ ดังนั้นผู้วิจัยมีความเห็นว่า ศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยควรเร่งปรับปรุงการดำเนินงานเพื่อให้สอดคล้องกับบทบาทของศูนย์ฯ ซึ่งกองแผนงาน กรมสามัญศึกษา (2532: 37) ได้กำหนดไว้ว่า "เป็นศูนย์กลางระดมทรัพยากร เพื่อส่งเสริมคุณภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย" อย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหาร

1. ควรเห็นความสำคัญของวิชาภาษาไทยในฐานะเป็นภาษาประจำชาติ ตลอดจนส่งเสริม สนับสนุน และให้ความสะดวกในการดำเนินงานของศูนย์ฯ เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจแก่คณะกรรมการของศูนย์ฯ ตลอดจนครูภาษาไทย

2. คณะกรรมการและผู้บริหารที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรจัดสรรงบประมาณ สถานที่ บุคลากรผู้เชี่ยวชาญ ตลอดจนทรัพยากรอื่น ๆ ที่จะเอื้อต่อการทำงานของศูนย์ฯ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. ควรติดตามผลการดำเนินงานของศูนย์ฯ อย่างต่อเนื่อง เพื่อนำปัญหาร่วมกัน วิเคราะห์และหาทางปรับปรุงการทำงานของศูนย์ฯ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับครูภาษาไทย

1. ควรให้ความร่วมมือช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุนในการดำเนินงานของศูนย์ฯ เท่าที่สามารถจะทำได้ เนื่องจากกรรมการของศูนย์ฯ มีจำนวนน้อยและมียานต้องทำมาก

2. ครูภาษาไทยที่เป็นคณะกรรมการของศูนย์ฯ ควรร่วมมือกันทำงานอย่างเต็มความสามารถ และด้วยความเต็มใจ และควรมีการวางแผนการทำงานล่วงหน้า เพื่อประสิทธิภาพ การเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของโรงเรียนที่เป็นสมาชิก

3. ควรตระหนักถึงความสำคัญของการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง โดยเฉพาะการใช้ บริการจากศูนย์ฯ ซึ่งเป็นแหล่งวิทยาการที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำวิจัยเกี่ยวกับความต้องการใช้บริการจากศูนย์พัฒนาการเรียนการสอน วิชาภาษาไทยในด้านต่าง ๆ ของครูภาษาไทย

2. ควรทำวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาการเรียนการสอน วิชาภาษาไทย เพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไขต่อไป

3. ควรทำวิจัยเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยใน ภาคอื่น ๆ หรือเปรียบเทียบระหว่างส่วนกลางกับส่วนภูมิภาค

4. ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานของศูนย์ พัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในภาคต่าง ๆ